

Η κατ'άρθρο συζήτηση σκοπό έχει μετά την επί της αρχής συζήτηση την εξειδίκευση των θετικών και αρνητικών παρατηρήσεων. Αποτελεί αφορμή για τεκμηρίωση της θετικής ή αρνητικής άποψης. Συντείνει επίσης η κατ'άρθρον συζήτηση στην εξέταση των λεπτομερειών και έτσι στη καλύτερη εμβάθυνση και βελτίωση του νομοσχεδίου. Η κατ'άρθρον συζήτηση είναι διαδικασία για την πληρέστερη εκτέλεση της νομοθετικής εργασίας και ^{την} πραγματοποίηση του πολιτικού διαλόγου με τεκμηριωμένες θέσεις.

Η αξιωματική αντιπολίτευση, κατά την συζήτηση του νομοσχεδίου για τους συνεταιρισμούς, ελάχιστα επεδίωξε είτε να βελτιώσει το νομοσχέδιο είτε να συγκεντρώσει τη συζήτηση γύρω από ορισμένα κύρια θέματα. Οι ομιλητές της αξιωματικής αντιπολίτευσης έθεσαν σωρεία θεμάτων για έννοιες, ρυθμίσεις, κανόνες που αποτελούν πάγιες, σαφείς και διευκρινισμένες έννοιες και ρυθμίσεις στη νομική γλώσσα. Αναφέρω ενδεικτικά ερωτήματα όπως τι θα πεί νομικό πρόσωπο ή σπουδαίος λόγος. Ρυθμίσεις που υπήρχαν στην προηγούμενη νομοθεσία της Ν.Δ. παρουσιάστηκαν εδώ ως πρωτόγνωρες και αμφισβητήθηκαν την ίδια στιγμή που ταυτόχρονα τονιζόταν η ορθότητα της προηγούμενης ρύθμισης.

Πολλοί ομιλητές ασκούσαν κριτική σε διατάξεις που δεν υπήρχαν ή παρερμήνευσαν σκόπιμα διατάξεις. Ολοκληρωτική νοοτροπία χαρακτηρίσαν οι ομιλητές της αξιωματικής αντιπολίτευσης ρυθμίσεις που είναι συνήθειες για τις ενώσεις προσώπων. Αποκορύφωμα της τακτικής αυτής ήταν όταν δεν υπήρχαν πιά συγκεκριμένα επιχειρήματα, η προσφυγή σε προθέσεις της κυβέρνησης μη δηλωμένους σκοπούς, δήθεν ύπουλες μεθοδεύσεις και η με αυτόν τον τρόπο κατά κόρον επανάληψη της συζήτησης επί της αρχής σε κάθε άρθρο. Η κατ'άρθρον συζήτηση δεν είναι στην αντίληψη του συνταγματικού νομοθέτη ευκαιρία για παρεμπόδιση του έργου της Βουλής. Γιατί το Σύνταγμα θέλει η Βουλή να εργάζεται και να εκτελεί το έργο της από τη στιγμή που η ψήφος του λαού έκρινε ποιά πολιτική πρέπει να ακολουθηθεί.

Η στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης δεν συμβιβάζεται με την αντίληψη του συνταγματικού νομοθέτη για τη λειτουργία της Βουλής. Δεν συμβιβάζεται επίσης με κανόνες πολιτικής συμπεριφοράς και πρακτικής που ενισχύουν τους δημοκρατικούς θεσμούς στη χώρα μας.

Συντείνει στη μείωση του κύρους της Βουλής και των θεσμών. Οι βουλευτές της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει κωλυσιεργία. Οι αριθμοί τους διαψεύδουν όμως πανηγυρικά. Ο νόμος της Ν.Δ. για τους συνεταιρισμούς περιείχε 71 άρθρα. Ψυφίστηκε μετά 14 συνεδριάσεις, οι οποίες διάρκεσαν συνολικά 67 ώρες. Ξπές μετά 80 ώρες συνεδριάσεων, (11 συνεδριάσεις) σε αυτή τη Βουλή είχαν συζητηθεί μόνο 16 άρθρα του νομοσχεδίου μας για τους συνεταιρισμούς. Η συνεδρίαση της Δευτέρας διάρκεσε 8 ώρες και σ'αυτήν συζητήθηκαν 2 μόνο άρθρα. Χτές σε 2 ώρες συζητήθηκαν πάλι μόνο 2 άρθρα. Στο άρθρο 1 μίλησαν 28 βουλευτές της αξιωματικής αντιπολίτευσης, στο άρθρο 3 επίσης 28, στο άρθρο 4, 35, στο άρθρο 5, 31, στο άρθρο 11, 36, στο άρθρο 13, 27. Τί προσθέτουν οι δοκάνες αυτές των ομιλητών στα όσα αναπτύσσουν οι εισηγητές, του κόμματός του; Συνήθως τίποτε άλλο παρά καθυστέρηση.

Μερικοί από τους βουλευτές της αξιωματικής αντιπολίτευσης, δήλωσαν ότι έχουν εντολή των ψηφοφόρων τους να παρεμποδίσουν την ψήφιση του νομοσχεδίου. Δεν γνωρίζω, πώς διαπίστωσαν την ύπαρξη τέτοιας εντολής. Γνωρίζω όμως ότι ποτέ δεν έθεσαν με θάρρος δημόσια το ερώτημα τί είναι προτιμότερο να προασπίσουν την ομαλή λειτουργία της Βουλής ή τα συμφέροντα εκείνων που θίγονται από το νομοσχέδιο. 'Αν έθεταν το ερώτημα η απάντηση της τεράστιας πλειοψηφίας του λαού θα ήταν η ομαλή λειτουργία της Βουλής.

Η αξιωματική αντιπολίτευση θέλει να δώσει πολιτική μάχη στη Βουλή. Πιστεύει αγνοώντας τις γενικότερες επιπτώσεις ότι μπορεί να κερδίσει εντυπώσεις με την τακτική κωλυσιεργίας, ότι μπορεί να αποδείξει ότι είναι σε θέση να εξαναγκάσει την κυβέρνηση σε υποχώρηση. Εφόσον η αξιωματική αντιπολίτευση θέλει να δώσει τέτοια διάσταση στη συζήτηση η κυβέρνηση δεν έχει κανένα λόγο να αποφύγει τή μάχη, να δείξει παθητικότητα ή υποχωρητικότητα. Τα μέσα που χρησιμοποιεί η αξιωματική αντιπολίτευση, επιβάλλουν την αναθεώρησή της στάσης μας. Εμείς θεωρήσαμε ότι το νομοσχέδιο για τους συνεταιρισμούς ως θεσμικό νομοσχέδιο, θα έπρεπε να εξεταστεί από τη Βουλή σε χρονικό διάστημα αντίστοιχο εκείνου που χρειάστηκε η ψήφιση του νόμου της Ν. Δ. Το χρονικό αυτό διάστημα υπερκαλύφθηκε. Η συζήτηση έχει πάψει να είναι συζήτηση συγκεκριμένων θέσεων. Γι'αυτό καί δεν έχει έννοια η συνέχισή της. Στην άρνηση της αξιωματικής αντιπολίτευσης

για οποιοδήποτε καλόπιστο διάλογο η κυβέρνηση έχει υποχρέωση, γιατί έχει ευθύνη απέναντι στο λαό που την ψήφισε, να προχωρήσει με νόμιμα μέσα για να ολοκληρώσει το έργο της.

Η κυβέρνηση θα διακόψει τη συζήτηση του νομοσχεδίου, θα το αποσύρει και θα το επανακαταθέσει για να συζητηθεί ως πρόταση νόμου ιδιαιτέρας σημασίας και επείγοντος χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ.5 του Συντάγματος. Με τον τρόπο αυτό η συζήτηση θα απαιτήσει το οριζόμενο από το Σύνταγμα χρονικό διάστημα των τριών ή το πολύ πέντε συνεδριάσεων. Η κυβέρνηση έχει την εντολή του ελληνικού λαού να προχωρήσει στην εφαρμογή του προγράμματός της. Έχει επίσης την εντολή να περιφρουρήσει τους θεσμούς. Τις εντολές αυτές θα εκτελέσει.